На заитересованите лица се предоставя 30 – дневен срок, считано от .....г., за предложения и становища по настоящия проект на наредба за изменение и допълнение на наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Благоевград, съгласно разпоредбите на чл. 26, ал. 4, във връзка с ал. 3 от Закона за нормативните актове (ЗНА).

Предложенията и становищата могат да бъдат предоставени в Центъра за услуги и информация на граждани при Община Благоевград на адрес: гр. Благоевград, пл. „Георги Измирлиев“ №1, партер, на Портала за обществени консултации, както и на следния електроннен адрес: delo@blagoevgrad.bg

МОТИВИ
КЪМ ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕТО И АДМИНИСТРИРАНЕТО НА МЕСТНИТЕ ТАКСИ И ЦЕНИ НА УСЛУГИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА БЛАГОЕВГРАД

I. Причини които налагат приемането на промените:

Определяне размера на таксата за битови отпадъци за 2027 г., съгласно приетите нови основи, с промените в Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ), които влизат в сила от 01.01.2027 г.

II. Цели, които се поставят:

Законът за местните данъци и такси, в частта на измененията в Глава трета, Местни такси, Раздел I. „Такса за битови отпадъци“, следваше да влязат в сила от 1 януари на втората година, следваща публикуването на резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 г., т. е. считано от 1 януари 2025 г.

В §21 от Преходни и Заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси, в сила от 24.09.2024 г., думите „1 януари на втората година, следваща публикуването на резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 г.“ бяха заменени с 1 януари на 2026 г.

С §6, ал. 3 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г. е предоставена възможност, в срок до 31 декември 2025 г., таксата за битови отпадъци за 2026 г. да бъде определена върху основа, определена от Общински съвет, която съгласно т. 3 може да бъде и данъчната оценка.

В резултат на тези промени, считано от началото на следващата година, Община Благоевград следва да прилага нови условия и моменти при определянето на размера на такса битови отпадъци. Механизмът за финансиране изпълнението на задълженията на общините по управлението на битовите отпадъци, възложени със Закона за управление на отпадъците (ЗУО), е регламентиран със Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ).

Съгласно разпоредбата на чл. 62, ал. 1 от ЗМДТ, такса за битови отпадъци се заплаща за извършваните от Общината услуги по:

1. събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране;

2. третиране на битовите отпадъци в съоръжения и инсталации;

3. поддържане на чистотата на територииите за обществено ползване в населените места и селищните образувания в общината.

Дейностите по предоставяне на тези услуги по чл. 66, ал. 1 от ЗМДТ включват:

1. събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до инсталации и съоръжения за третирането им, както и осигуряване на съдове за събиране на битовите отпадъци, с изключение на разделното събиране, предварителното съхраняване и транспортирането на битовите отпадъци, попадащи в управлението на масово разпространени отпадъци по Закона за управление на отпадъците - за услугата по чл. 62, т. 1;

2. третиране на битови отпадъци, необхванати в управлението на масово разпространените отпадъци, както и проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци и/или други инсталации или съоръжения за оползотворяване и/или обезвреждане на битови отпадъци - за услугата по чл. 62, т. 2;

3. поддържане на чистотата на уличните платна, площадите, алеите, парковите и другите територии от населените места и селищните образувания в общината, предназначени за обществено ползване - за услугата по чл. 62, т. 3.

Такса за битови отпадъци се заплаща за извършваните от Общината услуги на нейната територия, като видът на предлаганите услуги, както и честотата на събиране и транспортиране на битовите отпадъци се определят със заповед на кмета на общината и се обявяват публично до 31 октомври на предходната година на основание чл. 63 от ЗМДТ.

Съгласно чл. 67, ал. 1 и ал. 2 от ЗМДТ, размерът на таксата за битови отпадъци за всяко задължено лице се определя за календарна година, при спазване на принципа за понасяне на разходите от причинителя или притежателя на отпадъците.

Размерът на таксата за битови отпадъци за всяко задължено лице е сумата от размера на таксата за всяка услуга по чл. 62, която се определя, като разходите за сметка на таксата за битови отпадъци за текущата година от план-сметката, формирани по реда на чл. 66, ал. 13 за всяка услуга по чл. 62, се разпределят, като се приложи съответният начин за изчисление в зависимост от приетите от общинския съвет основи за услугите по чл. 62.

Количеството битови отпадъци е водеща основа за определяне на размера на таксата за битови отпадъци.

Към настоящия момент, размерът на таксата се определя по следния механизъм:

- за жилищни имоти на населението – на база промил върху данъчната оценка на имота;
- за жилищни имоти на бизнеса – на база промил върху данъчната оценка на имота;
- за нежилищни имоти на бизнеса – на база промил върху по-високото между отчетната стойност и данъчната оценка на имота. Предвидена е и допълнителна възможност за тази категория имоти таксата да включва два компонента: такса на контейнер/съд, която да включва разходите по събирането, извозването и третирането на отпадъците и такса за поддържане на чистотата на територииите за обществено ползване, която се определя като промил върху отчетната стойност или данъчната оценка.

С промените в нормативната уредба, в сила от 01.01.2026 г., размерът на таксата следва да се определя в евро на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет, която не може да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена.

Предвид, на което в чл. 67, ал. 8 от ЗМДТ са определени нови основи, които Общински съвет може да приеме.

За целите на изчисляване на таксата по всяка от четирите нови основи, на 9 април 2024 г. беше обнародвана наредба за реда за изготвяне и образеца на план-сметката за относимите разходи за извършване на дейностите по предоставяне на услугите, за които се заплаща таксата за битови отпадъци, и за начина на изчисляване размера на таксата при прилагане на основите, предвидени в Закона за местните данъци и такси (наредба на Министерски съвет), приета с ПМС №93 от 04.04.2024 г., обн., ДВ, бр. 31 от 09.04.2024 г.

Основите за определяне на размера на таксата за битови отпадъци, които общинският съвет може да приеме, са както следва:

1. за услугата по събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране:

- индивидуално определено количество битови отпадъци за имота, включително чрез торби с определена вместимост и товароносимост;
- количество битови отпадъци за имота, определено съобразно броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на битовите отпадъци и честотата за тяхното транспортиране;
- брой ползватели на услугата в имота.

2. за услугата по третиране на битовите отпадъци в съоръжения и инсталации:

- индивидуално определено количество битови отпадъци за имота, включително чрез торби с определена вместимост и товароносимост;
- количество битови отпадъци за имота, определено съобразно броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на битовите отпадъци и честотата за тяхното транспортиране;
- брой ползватели на услугата в имота.

3. за услугата по поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места и селищните образувания в общината:

- брой ползватели на услугата в имота;
- разгъната застроена и/или незастроена площ на недвижимия имот.

За прилагане на новата концепция за изчисляване на такса битови отпадъци, според количеството генерирани битови отпадъци, съгласно измененията, приети със ЗИД на ЗМДТ, Община Благоевград сформира работна група, която да извърши необходимите анализи и замервания за количеството битови отпадъци. Целта на работната група бе да се обсъдят всички основи, регламентирани от законодателя, като се предложи тази, която да бъде прилагана при определяне на ТБО за 2027 г. на територията на община Благоевград. В помощ на работната група бяха консултативните материали, предоставени от НСОРБ.

Извършено е реално обследване в град Благоевград, за периода от 08.05.2025 г. – 08.06.2025 г., на маршрутите за движение на специализираните сметоизвозващи автомобили за идентифициране на броя, вида и местоположението на съдовете, маршрутите за движение по райони, количествата на транспортираните смесени битови отпадъци. В рамките на наблюдението е установено, че има несъществена разлика на

количествата отпадъци, като в нежилищните райони количествата са по-малки. В следствие на извършените измервания и анализи се установи, че на този етап, на територията на община Благоевград, не могат да бъдат приложени основите „индивидуално определено количество битови отпадъци за имота, включително чрез торби с определена вместимост и товароносимост“ и „количество битови отпадъци за имота, определено съобразно броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на битовите отпадъци и честотата за тяхното транспортиране“.

Беше извършен сравнителен анализ на различните основи, предложени от законодателя, а именно:

- индивидуално определено количество битови отпадъци за имота, включително чрез торби с определена вместимост и товароносимост;
- количество битови отпадъци за имота, определено съобразно броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на битовите отпадъци и честотата за тяхното транспортиране;
- брой ползватели на услугата в имота;
- разгъната застроена и/или незастроена площ на недвижимия имот.

Анализът обоснова следните изводи:

Основата **„индивидуално определено количество битови отпадъци за имота, включително чрез торби с определена вместимост и товароносимост“** е трудно приложима за община Благоевград на този етап, по следните съображения: отпадъците се поставят в найлонови чували, които трябва да бъдат предоставени от Общината. Всяка торба следва да отговаря на европейски стандарти и да разполага със стикер, залепен на видно място както и съответните технически средства за отчитане и контрол. За осигуряването на такава система обаче Общината трябва да избере конкретни технологични решения, което е свързано с допълнителни разходи. Размерът на таксата за битови отпадъци, според количеството, измерено с торби, се заплаща, като гражданите закупуват торби с определена вместимост и стикер. При прилагането на тази основа, съществува риск лицата да не закупят необходимите им торби, съобразно количеството, генериран отпадък. С цел избягване на този риск, Общински съвет може да определени минимален брой торби, които да закупи всяко домакинство, за да гарантира финансиране на услугите от одобрената план-сметката за съответната година. Рискът отпадъците да се изхвърлят на нерегламентирани места в нерегламентирани торби обаче остава. На територията на община Благоевград има близо 1700 точки за събиране на битови отпадъци. На този етап е невъзможно да се осигури достатъчно надеждна система за контрол, която да гарантира, че потребителите ще изхвърлят само регламентираните торби и само на обозначените места. Всичко това може да доведе до сериозни изкривявания на принципа „замърсителят плаща“, защото дори и съответните ползватели да не генерират много отпадък, те ще следва да закупят минимален брой торби и обратното, тези ползватели, които генерират голямо количество отпадък, може да не закупят минимално предвидения брой торби.

В допълнение, с цел прилагане на тази основа, трябва да бъде определен специален ред за събиране на торбите - ръчно от товарачи на места специално изградени за целите на сметосъбирането (площадки), с които градите на територията на общината не разполагат. Наложително е да бъдат обособени пространства пред имотите за съхраняване на торбите до извозването им от сметосъбиращата машина. Ако се поставят на тротоарите, съществува риск отпадъците да бъдат разпилени от бездомни животни

или климатични условия, което е предпоставка за замърсяване територията на населените места.

Отделно от това, обикновено чувалите са с вместимост от 50 л или 80 л, но съществува риск хората да използват обикновени торби за пазаруване и по този начин да заобикалят закупуването на чувалите и тяхното регламентирано изхвърляне. Тези неправомерни действия биха довели до увеличаване на нерегламентираните сметища, а от там и до повишаване на разходите за тяхното почистване и за осъществяване на по-засилен контрол.

Основата **„количество битови отпадъци за имота, определено съобразно броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на битовите отпадъци и честотата за тяхното транспортиране“** се прилагана частично от Община Благоевград, включително и за текущата година. Съобразно действащата нормативна уредба, за ползване на контейнер, данъчно задължените лица подават данъчна декларация, с която декларират пред общината броя на съдовете, които ще бъда използвани през цялата година. Практиката показа, че декларациите се подават най-вече от юридически лица, тъй като в община Благоевград преобладава жилищно строителство, което предимно се състои от многофамилни сгради с голям брой обитатели.

С цел въвеждане на ред за събиране на отпадъците, чрез индивидуално измерено количество – кофи и контейнери, всяка сграда или къща трябва да бъде оборудвана със съответния собствен съд или кофа, които следва да бъдат поставени на достъпно място в сградата.

Към настоящия момент, дейностите по събиране и транспортиране на битовите отпадъци обхващат всички населени места на територията на община Благоевград. За събиране на твърдите битовите отпадъци се използва смесена контейнерна система – с подземни и преместваеми съдове. Контейнерите се поставят на определени места, от където се обслужват от специализираните автомобили. Община Благоевград депонира битови отпадъци на площадката на Регионалната система за управление на отпадъците – регион Благоевград, с. Бучино, община Благоевград. Събирането и транспортирането на битовите отпадъци се извършва от общинска фирма, чрез:

- контейнери тип „Бобър” 1100 л., метални;
- контейнери тип „Бобър” 1100 л., пластмаса;
- кофи тип „Кука” 110 л., метални;
- кофи тип „Кука” 110 л., пластмаса;
- кофи тип „Кука” 240 л., пластмаса;
- контейнери 4 $м^3$, метални;
- подземни контейнери 3 $м^3$;
- паркови кошчета,

но същите не разполагат с измервателни устройства и са предназначени за използване от неопределен кръг лица със свободен достъп.

Преобладаващото многофамилно застрояване на територията на гр. Благоевград не позволява обособяване на затворени площадки и осигуряване на собствен съд за всеки самостоятелен имот. Поставянето на индивидуални съдове по тротоарите ще възпрепятства движението и нарушава санитарно-хигиенните норми.

Наличните над 1 700 точки за събиране и специализираната сметоизвозваща техника нямат сертифицирани везни и системи за идентификация, което прави невъзможно безспорното персонално отчитане на изхвърленото количество по имоти.

За въвеждане на тази основа, е необходимо да бъдат закупени съдове с индивидуален достъп, което значително ще оскъпи услугата, тъй като разходите за закупуване на специалните контейнери ще бъдат включени в план-сметката и разпределени към цената на домакинствата. Освен това всяка сграда или къща следва да осигури подходящо място за поставяне на съда и достъп до него. Съдовете и сметосъбиращите автомобили ще трябва да разполагат с измервателно устройство, за да бъде гарантирано на домакинствата, че ще заплатят цената на измереното количество битов отпадък. Предвид факта, че данните за изхвърляния отпадък са в килограми, а кофите за смет са в литри, наредбата на Министерски съвет предвижда количеството на отпадъците за един съд да се определя в зависимост от вида на съда и неговата вместимост, преобразувана в тегло, съобразно плътността на отпадъка и норми, определени от производителя. Това обаче носи потенциал за изкривяване на принципа „замърсителят плаща“, защото броят на кофите, които са необходими на едно домакинство, зависи от обема им, а не от теглото на изхвърляните отпадъци. Измерването на съдържанието на общ съд установява общото количество в него, но не позволява само по себе си да се определи каква част произхожда от всеки обслужван имот. Аналогично, измерването на товар от сметосъбиращ автомобил установява количеството от съответния маршрут, а не индивидуалното количество за отделния имот, т.е. поставянето на измервателни устройства без едновременното осигуряване на проследимост на произхода не решава основния проблем на индивидуалното начисляване.

Въвеждането на тази основа също крие риск от увеличаване на нерегламентираните сметища, а от там и до повишаване на разходите за тяхното почистване и за осъществяване на по-засилен контрол.

Въз основа на изготвените изчисления и извършен анализ, отчитайки спецификите на територията на община Благоевград, считаме, че най-справедливи и приложими основи за определяне на такса за битови отпадъци са следните такива:

- за услугата събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране - **„брой ползватели на услугата в имота“**;

- за услугата третиране на битовите отпадъци в съоръжения и инсталации – **„брой ползватели на услугата в имота“**;

- за услугата по поддържане на чистотата на територите за обществено ползване в населените места и селищните образувания в общината – **„разгъната застроена и/или незастроена площ на недвижимия имот“**.

За да достигне до този извод, Община Благоевград извърши съпоставка и актуализация на адресите в партидите на задължените лица, като съпостави същите с настоящия адрес на собствениците, съгласно предоставени данни от служба ГРАО.

При изготвяне на анализите се взеха предвид всички видове недвижими имоти на територията на общината, като бяха разделени спрямо техните характеристики (жилищни, нежилищни, търговски, производствени и др.), по вид, категории, икономическа дейност и отделните задължени лица - юридически и физически.

Въз основа на направено искане за предоставяне на информация, от НАП ни бе предоставен броя на наетите лица на територията на община Благоевград, както и данни за регистрирани касови апарати. Получената информация се оказа непълна и недостатъчна, тъй като в предоставените данни липсва информация за фирми с наети лица под 3 бр., което наложи предприемане на допълнителни действия.

По отношение на физическите лица бе поискана и информация от Национална база данни „Регистър на население“ за броя регистрирани лица по настоящ адрес на територията на общината.

Съгласно изискванията на наредбата на Министерски съвет, при определяне на броя на ползвателите на услугата в имота и на територията на общината се взема предвид броят на всички лица, които използват имота, а именно:

1. за граждани – собственици и/или лица с учредено вещно право на ползване, и/или наематели, и/или лица с настоящ адрес в недвижимия имот, и/или обитатели по смисъла на §1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на етажната собственост, и/или лица, които пребивават в имота на друго основание; в случай че лицето няма настоящ адрес се взема предвид постоянният му адрес;

2. за предприятия – собственици и/или лица с учредено вещно право на ползване, и/или концесионери, и/или наематели, и/или лица, на които имотите са предоставени за управление, и/или заети и наети от предприятията лица, и/или лица, които пребивават в имота на друго основание.

С Решение №354 по Протокол №9 от 29.08.2025 г., Общински съвет прие изменения в наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Благоевград, като с цел установяване на обстоятелствата, които имат значение за изчисляване на размера на таксата за битови отпадъци за 2026 година, регламентира подаването на декларация, съдържаща данни за броя ползватели на услугата в имота, по смисъла на § 1, т. 45 от ДР на ЗМДТ, към 30.09.2025 г.

С цел коректно определяне на броя ползватели и обезпечаване на служебното събиране и проверка на декларираните данни се предвижда възможност за автоматизиран и безплатен електронен обмен на данни с институции като ГРАО, АГКК, НАП, НОИ и НСИ.

Към настоящия момент, тази информация се набавя, чрез достъп до публични регистри и отправяне на искания до институции, разполагащи с необходимите данни.

С оглед на избор на основа, община Благоевград разработи сравнителни таблици, съдържащи необходимата информация, в това число разходи от план-сметката, брой ползватели - наети лица, лица по настоящ адрес, РЗП и предназначение на обект и др.

Изготвените таблици и направената съпоставка дадоха частична яснота по отношение на размера на ТБО за физически и юридически лица за 2026 г. спрямо 2025 г.

Изготвени бяха и таблици с различни варианти за допълнителна диференциация на размера на ТБО, според вида на икономическата дейност и предназначението на недвижимите имоти.

Съществени изменения в размера на такса за битови отпадъци се наблюдава при определянето на таксата за детските ясли и градини, учебните заведения, лечебни заведения, питейни заведения, ресторанти и други видове имоти със стопанска дейност, които до този момент бяха облагани върху данъчна оценка/отчетна стойност. При направените изчисления се установи, че имоти със сходни характеристики, предназначение, вид дейност и брой ползватели имат силно различаващи се по размер данъчни оценки, които обуславят и различен размер на такса битови отпадъци. В същото време няма основание да се смята, че в обектите с по-ниски данъчни оценки се генерират по-малки количества битови отпадъци.

Примери за нежилищни обекти - заведения за хранене и развлечения:

ПО РЕД	ВИД	Данъчна оценка/отчетна стойност в евро	РЗП	Места за консумация	Щатна численост	ТБО 2026 на база ‰ върху данъчна оценка/отчетна стойност в евро
1	Кафе-аперитив	8 574.36	73	185	12	51.44
2	Кафе	149 125.09	235	70	2	894.75
3	Кафе	60 143.26	326	50	8	360.86
4	Кафе	34 590.60	70.89	30	3	207.54
5	Ресторант	22 464.46	63.55	115	14	134.79
6	Ресторант	93 046.60	286.5	150	11	558.28
7	Питейно заведение	356 390.89	273	300	12	2138.35
8	Ресторант	118 758.62	89	80	13	712.55
9	Заведение за бързо обслужване	27 612.32	58.4	38	6	165.67
10	Бар и ресторант	313 956.22	1166.31	230	6	1883.74
11	Бар и ресторант	86 648.64	174	140	16	519.89

Примери за жилищни обекти:

ПОРЕД	ВИД	Зона	Данъчна оценка в евро	‰ за 2026	ТБО 2026 г. в евро
1	жилище с РЗП 117.00 кв.м	I	33 703.34	2.95	99.42
2	жилище с РЗП 35.54 кв.м	I	10 716.83	2.95	31.61
3	жилище е РЗП 70.00 кв.м	I	11 975.07	2.95	35.33
4	етаж от къща с РЗП 135.70 кв.м	I	42 665.62	2.95	125.86
5	жилище с РЗП 78.10 кв.м	I	27 638.09	2.95	81.53
6	жилище с РЗП 39.70 кв.м	II	8 320.25	2.95	24.54
7	жилище с РЗП 95.00 кв.м	II	31 390.41	2.95	92.60
8	жилище с РЗП 54.00 кв.м	III	5 331.39	2.95	15.73
9	жилище с РЗП 69.00 кв.м	III	18 443.32	2.95	54.41
10	жилище с РЗП 87.08 кв.м	IV	12 391.36	2.95	36.55
11	жилище с РЗП 106.00 кв.м	8 кат.	2 305.21	12	27.66
12	жилище с РЗП 100.00 кв. м	5 кат	2 522.77	10	25.23
13	жилище с РЗП 110.00 кв.м	5 кат.	3 734.88	10	37.35
14	жилище с РЗП 110.00 кв.м	5 кат.	2 925.20	10	29.25
15	жилище с РЗП 106.00 кв.м	8 кат.	478.06	12	5.74

Примери за училища, детски градини и детски ясли:

ПО РЕД	ЕИК	ВИД	град/село	Брой деца в ДГ, ДДЯ и ПГ	Брой ученици в училище/студенти/места/легла	Щатна численост	РЗП	ТБО 2026
1	2	3	5	6	7	8	9	11
1	000019449	ВУЗ	Благоевград		1211	326	34379,18	39 989.62
2	000017149	ВУЗ	Благоевград		8000	804	21806.76	166 155.88
3	000024695/343	ВУЗ	Благоевград		581	39	6525,50	3 684.23
4	0000246950296	ДДЯ	Благоевград	81		23	4007.00	3 878.05
5	0000246950296	ДДЯ	Благоевград	67		23	3340,00	2 193.96
6	0000246950296	ДДЯ	Благоевград	92		23	4185,00	3 711.33
7	0000246950296	ДДЯ	Благоевград	67		19	4298.00	3 421.94
8	0000246950296	ДДЯ	Благоевград	77		23	4124.00	3 565.64
9	0000246950296	ДДЯ	Благоевград	106		30	500.00	1 022.58
10	000010514	ДГ	Благоевград	210		35.5	2561,00	2 022.24
11	000010521	ДГ	Благоевград	294		50	4063,00	994.28
12	000010539	ДГ	Благоевград	180		36	2805,00	2 421.99
13	000010546	ДГ	Благоевград	212		34	3239.00	2 417.39
14	000019239	ДГ	Благоевград	239		39	4552.00	3 006.40
15	000010585	ДГ	Благоевград	233		37.5	7196.00	6 207.59
16	000010603	ДГ	Благоевград	167		27	3612.00	2 933.78
17	000010610	ДГ	Благоевград	144		28	4246.00	2 360.12
18	000016969	ДГ	Благоевград	217		38	3304,00	2 392.33
19	000010578	ДГ	Благоевград	224		35.5	7392,00	2 320.75
20	000017277	ДГ	Благоевград	230		36	4200,00	5 191.66
21	000017269	ДГ	Благоевград	170		29	3761.00	14.18
22	000010560	ДГ	Благоевград	167		31	7944,00	4 038.87
23	000012465	Училище	Благоевград		495	56	6385.00	3 821.05
24	000012472	Училище	Благоевград		656	75.5	11201.00	4 651.01

Примери за нежилищни обекти – хотели

ПО РЕД	ВИД	Данъчна оценка/отчетна стойност в евро	РЗП	Места за настаняване	Места за консумация	Щатна численост	ТБО 2026 на база ‰ върху данъчна оценка/отчетна стойност в евро
1	ХОТЕЛ	635 690.90	2355	91	170	39	3814.15
2	ХОТЕЛ	393 052.22	745	30	100	3	2358.31
3	ХОТЕЛ	1 600 277.97	12891	93	202	55	9601.67
4	ХОТЕЛ	508 494.26	4935	68	370	36	3050.97

Видно от посочените примери, може да се направи извод, че определянето на такса битови отпадъци на база данъчна оценка е изключително несправедливо и по никакъв начин не е свързано с генерираните количества отпадъци, съответно е в пълна противоположност на принципа „замърсителят плаща“. Абсолютно нелогично и необосновано е за едно заведение със 115 места за сядане и персонал от поне 10 души да се дължи такса, сравнима с тази на едно домакинство, само защото въз основа на правилата на ЗМДТ данъчната оценка/отчетната стойност на заведението е много по-ниска от тази на жилището. Често се случва, че заведенията в нови сгради с по-малко места плащат много по-висока такса от тези в стари сгради с много повече места. Същото се отнася и за хотелите и учебните заведения. Облагането допълнително се отклонява от принципа „замърсителя плаща“ и от прилагане на зонирането съгласно ЗМДТ към определянето на такса битови отпадъци, което се отразява пряко на облагаемата основа и няма нищо общо с количеството генерирани отпадъци.

Преминаването към нов вид основа на база на броя ползватели в обекта ще направи облагането с таксата много по-логично, обосновано и справедливо. В същото време, смятаме, че са налице основания за предвиждане на някои коригиращи коефициенти с оглед спецификите на някои категории обекти.

Въз основа на извършения анализ и отчитайки възможността, която наредбата на Министерски съвет предоставя, предлагаме при изчисляване размера на таксата за битови отпадъци да се взема предвид и допълнителното диференциране „брой ползватели на услугата“, при което общият брой ползватели и размерът на таксата за единица основа се умножават по коефициент, както следва:

1. за деца в домакинствата до навършване на 18-годишна възраст - 0,5;

2. за лица, които се обучават в институции по Закона за предучилищно и училищно образование и деца, посещаващи детски ясли по Закона за здравето - 0,5;

3. за нает лице в институции по Закона за предучилищно и училищно образование, нает лице в детски ясли по Закона за здравето, нает лице по Закона за

висшето образование и наетите лица по Закона за професионално образование и обучение - 0,7;

4. за учащ редовна форма на обучение (студенти, докторанти, специализанти и др.) в учебно заведение по Закона за висшето образование - 0,5;

5. за учащ задочна, вечерна и дистанционна форма на обучение (студенти, докторанти, специализанти и др.) в учебно заведение по Закона за висшето образование и по Закона за професионално образование и обучение - 0,1;

6. за място за настаняване в ученически и студентски общежития - 0,7;

7. за места за сядане и/или места за консумация в ученически и студентски столове - 0,5;

8. за легло в лечебно заведение по Закона за лечебните заведения - 0,7;

9. за място за сядане и/или място за консумация в категоризираните заведения за хранене и развлечения по Закона за туризма, киносалони и други търговски обекти с прилежащи места за сядане/консумация - 0,5;

10. за място за извършване на услуги в обектите с обществено предназначение по смисъла §1, т. 9, б „е“ от Закона за здравето и други обекти, в които се предоставят хигиенни процедури - 0.5;

11. за място за настаняване в категоризираните места за настаняване по Закона за туризма - 0,5;

12. за места за сядане в зали и помещения културни институции (театри, библиотеки, музеи, художествени галерии и изложбени зали, концертни зали, филхармонии и опери, културни центрове и домове на културата и народни читалища) - 0,1;

13. за места за сядане в спортни зали, стадиони и около басейни - 0,05;

Съображенията ни са свързани с естеството на предлаганите услуги в описаните обекти, вариращата заетост и сезонност. Важно е да се отбележи, че съгласно приложимата нормативна уредба, при определяне размера на таксата за битови отпадъци е необходимо да се спазва основният принцип „замърсителят плаща“. В тази връзка е дадена възможност за подаване на информация от лицата, стопанисващи заведения за хранене и развлечения, места за настаняване и други обекти, генериращи значително количество битови отпадъци. По този начин се осигурява по-точно определяне на размера за таксата за битови отпадъци, съобразно принципа „замърсителя плаща“. Необходимостта от промяната произтича от факта, че в голяма част от случаите стопанисващите обектите лица не попадат сред субектите по чл. 11 от ЗМДТ, но фактически генерират отпадък. С въвеждането на справката се цели по-справедливо разпределение на таксата за битови отпадъци, актуализиране на базата данни относно броя ползватели в обекти и възможност за контрол.

Отделно от това, следва да имаме предвид, че учебните заведения не работят целогодишно, а таксата е годишна и не е обвързана с месечното използване на обектите.

Изложените съображения и извършените анализ и изчисления ни дават увереност, че броя на ползвателите ще бъде определен обективно, законосъобразно и такса за битови отпадъци ще бъде справедливо изчислена, на база актуални данни, предоставени от съответните институции, тъй като неправилното определяне на таксата би изправило от една страна общината пред сериозен финансов риск, а от друга - тежестта върху гражданите и фирмите ще е с пъти по-голяма от досега.

За определяне размера на таксата за битови отпадъци, при основа „разгънатата застроена и/или незастроена площ на имота“, съобразно населените места в общината и

отделните зони в тях, вида на имота и неговото предназначение, Община Благоевград разполага с точни данни по отношение на разгъната застроена и/или незастроена площ на недвижимия имот, на база приети декларации от задължените лица и вписваните характеристики на имотите.

Съгласно чл. 8, ал. 6 от Закона за местните данъци и такси в правомощията на Общински съвети е дадена възможност отделни категории лица изцяло или частично да бъдат освободени от заплащане на отделни видове такси. В тази връзка в предложението е създадена възможност за ползване на конкретни отстъпки от физически и юридически лица при разделно събиране на отпадъци от опаковки и биоразградими отпадъци и предаването им за оползотворяване. Целта на въвеждане на отстъпка е постигане на ефективност при управлението на отпадъците и намаляване на разходите за обезвреждане на отпадъците на Регионалното депо за неопасни отпадъци на община Благоевград. Освен това подобен вид стимул ще насърчи гражданите и юридическите лица към отговорно поведение към околната среда, като се включат в управлението на отпадъците, за намаляване на количеството депонирани отпадъци, което ще доведе до постигане на целите за рециклиране на битовите отпадъци, заложени с чл. 31, ал. 1 на Закона за управление на отпадъците (ДВ, бр. 53/2012 г., изм. и доп.)/ЗУО/.

Въвеждането на финансовите стимули цели дългосрочен ефект върху нагласите на гражданите и бизнеса и въвеждане на трайна практика за разделно събиране, която би довела до намаляването на количествата смесени битови отпадъци, оптимизиране на разходите по сметосъбиране и обезвреждане чрез депониране, постигане на по-висока ефективност в управлението на отпадъците, спазвайки петстепенната йерархия, въведена с чл. 6, ал. 1 на ЗУО.

В хода на изготвянето на първоначалните данни, водещо бе да бъде избрана основа, която ще е справедлива за гражданите на територията на общината, ще отговаря на изискването на закона за пълно възстановяване на разходите, извършени от общината и те да бъдат напълно възстановени от „Причинител на отпадъци“, по смисъла на §1, т. 30 от ДР на Закона за управление на отпадъците.

При въвеждане на новата система и определяне на таксата бяха начертани основни стъпки:

- анализиране на всички разходи за управление на отпадъците;
- извършен преглед на количествата отпадъци и техните генератори;

Бяха анализирани всички относими към настоящото предложение данни, включително и предоставените от трети лица, свързани всички категории лица и видове собственост. Разгледахме и лица, които имат производствена дейност и такива без производствена дейност като обществени сгради, болници, общински сгради като училища, детски градини и ясли.

Водени от изложеното до тук, стигнахме до извода, че разходите за такса за битови отпадъци трябва да се разпределят между домакинствата чрез фиксирана такса, каквато би била приложима при определяне на основа „брой ползватели на услугата в имота“ за услугите по чл. 62, т. 1 и т. 2 от ЗМДТ и определяне на основа „разгъната застроена и/или незастроена площ на недвижимия имот“ за услугата по чл. 62, т. 3 от ЗМДТ.

При изготвяне на анализите бе взета предвид изготвената План-сметка за относимите за календарната година разходи за извършване на дейности по предоставяне на услуги с чл. 66 от ЗМДТ за 2026 г.

Взети са предвид действащите пазарни цени, обема на извършените услуги, задълженията на Общината за отчисления по чл. 60 и чл. 64 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

Предвид обстоятелството, че няма извършено пробно облагане на всички недвижими имоти на територията на общината, а изчисленията са извършени частично по категории / групи лица, на този етап не могат да бъдат определени конкретни процентни съотношения за общия облог за 2027 г. спрямо 2026 г.

III. Финансови и други средства, необходими за прилагане на нова уредба:

Предлаганите промени в наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Благоевград не изискват нови финансови или други средства.

IV. Очаквани резултати от прилагане на новата уредба:

Очакваните резултати от прилагането на настоящите изменения и допълнения на наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Благоевград са свързани на първо място със синхронизиране на подзаконовия нормативен акт със Закона за местните данъци и такси, в сила от 01.01.2027 г.

Отделно от това, настоящите промени се очаква да доведат до по-справедливо определяне на таксата за битови отпадъци, отговарящо на принципа „замърсителят плаща“, при което разходите да бъдат понесени от причинителя или притежателя на отпадъците.

Прилагането на новата уредба се очаква да доведе и до пълно възстановяване на разходите за предоставената услуга.

V. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Проектът на наредба за изменение и допълнение на наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Благоевград е подзаконов нормативен акт и съответствието му с правото на Европейския съюз е обвързано със синхронизирането на действащото българско законодателство. Проектът не е в противоречие с европейското законодателство и е съобразен с разпоредбите на Европейската харта за местно самоуправление и директивите на Европейската общност.

С уважение:
МЕТОДИ БАЙКУШЕВ
Кмет на Община Благоевград